

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б/ОКЗ1 -2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету бізнесу
та сфери обслуговування

28 серпня 2025 р.,

протокол № 7

Голова Вченої ради

Галина ТАРАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»

спеціальності 073 «Менеджмент»

освітньо-професійна програма «Менеджмент»

факультет бізнесу та сфери обслуговування

кафедра менеджменту, бізнесу та маркетингових технологій

Схвалено на засіданні кафедри
менеджменту, бізнесу та

маркетингових технологій

26 серпня 2025 р.,

протокол № 8

Завідувач кафедри

Тетяна ОСТАПЧУК

Гарант освітньо-професійної
програми

Ольга ПАЩЕНКО

Розробник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту, бізнесу та маркетингових
технологій СОТНИК Ангеліна

к.е.н., доцент кафедри менеджменту, бізнесу та маркетингових
технологій ВИГОВСЬКИЙ Володимир

Житомир
2027 – 2028 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б/ОКЗ1 -2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 2

Робоча програма навчальної дисципліни «Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійна програма «Менеджмент» затверджена Вченою радою факультету бізнесу та сфери обслуговування від 27 серпня 2024 р., протокол № 8.

Робоча програма навчальної дисципліни «Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків» (зі змінами та доповненнями) для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійна програма «Менеджмент» затверджена Вченою радою факультету бізнесу та сфери обслуговування від 28 серпня 2025р., протокол № 7.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б/ОКЗ1 -2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Обов’язкова	
Модулів – 1	Спеціальність 073 «Менеджмент»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	4-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		8-й	8-й
		Лекції	
Тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти: 5 год	Освітній ступінь «бакалавр»	16 год.	8 год.
		Практичні	
		24 год.	8 год.
		Лабораторні	
		– год.	-
		Самостійна робота	
		50 год.	74 год.
		Вид контролю: екзамен	

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми здобуття вищої освіти – 44 % аудиторних занять, 56 % самостійної та індивідуальної роботи.

для заочної форми здобуття вищої освіти – 18 % аудиторних занять, 82 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б/ОКЗ1 -2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців системного мислення, теоретичних знань і практичних навичок щодо прийняття, обґрунтування та оцінювання ефективності господарських рішень, а також уміння ідентифікувати, аналізувати та мінімізувати ризики у процесі управлінської діяльності підприємства в умовах невизначеності.

Завданнями навчальної дисципліни є набуття студентами теоретичних знань щодо сутності, класифікації та принципів прийняття господарських рішень в умовах ризику та невизначеності; опанування методичним інструментарієм обґрунтування господарських рішень на основі економічного, статистичного та експертного аналізу; формування навичок кількісного та якісного оцінювання підприємницьких ризиків; розроблення пропозицій щодо впровадження ефективних механізмів ризик-менеджменту на підприємствах; набуття практичних умінь з аналізу, прогнозування та вибору оптимальних управлінських альтернатив у реальних господарських ситуаціях; формування навичок з оцінки економічної ефективності прийнятих рішень і розроблення заходів зі зниження ризиків у підприємницькій діяльності.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент» та освітньо-професійною програмою «Менеджмент»:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

ЗКЗ. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 073 «Менеджмент»:

ПРН4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б/ОКЗ1 -2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 5

- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;
- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;
- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;
- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;
- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовний модуль 1. Господарські рішення в різних сферах підприємницької діяльності

Тема 1. Сутнісна характеристика господарських рішень (ЗКЗ, СК12; ПРН4, ПРН6, ПРН11)

Поняття господарських рішень та їхні ознаки. Сутність господарських рішень. Класифікація господарських рішень. Вимоги до господарських рішень та умови їх досягнення.

Способи формалізації та реалізації господарських рішень. Визначення оптимальних форм подання та реалізації господарських рішень.

Якість та ефективність господарських рішень. Основні параметри та показники якісного рішення. Умови забезпечення якості господарського рішення. Види ефективності господарських рішень. Умови та перешкоди прийняття ефективного рішення. Принципи оцінювання ефективності господарських рішень.

Тема 2. Особливості прийняття рішень господарської діяльності (ЗКЗ, СК12; ПРН4, ПРН11)

Необхідність прийняття господарських рішень. Процес прийняття рішень та його елементи. Етапи та процедури процесу прийняття рішень. Стилі прийняття рішень. Основні способи прийняття рішень.

Корисні структурні схеми для прийняття рішень. Методи, що використовуються для формалізації моделей прийняття господарських рішень.

Характер прийняття господарських рішень. Класична, поведінкова та ірраціональна моделі прийняття рішень. Основні чинники, що впливають на прийняття рішення. Умови прийняття господарських рішень залежно від ступеня визначеності інформації. Ранжирування умов прийняття рішень. Контроль за процесом виконання господарських рішень. Характеристика видів контролю.

Закони й закономірності, що впливають на прийняття рішень. Загальні закони управління людиною. Закон інерційності людських систем. Закони зв'язку з зовнішнім середовищем. Соціально-психологічні та біопсихічні закони.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б/ОКЗ1 -2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 6

Тема 3. Методичні основи розроблення та обґрунтування господарських рішень (ЗКЗ, ЗК11, СК12; ПРН4, ПРН6, ПРН11)

Методи розроблення господарських рішень. Аналітичні, статистичні та математичні методи. Експертні методи та межі їх застосування. Види експертних оцінок. Сутність евристичного програмування та його різновиди. Евристичні методи групової та індивідуальної роботи. Ділові й організаційно-діяльнісні ігри. Метод сценаріїв. Сутність і види методу «дерево цілей».

Обґрунтування господарських рішень. Методичні основи обґрунтування господарських рішень. Підходи до обґрунтування й вибору господарських рішень. Комплексний підхід до обґрунтування господарських рішень.

Прогнозування та аналіз господарських рішень. Основні завдання прогнозування. Головні принципи прогнозування господарських рішень. Сутність та принципи аналізу господарських рішень. Методи аналізу господарських рішень та їхній інструментарій. Сфери застосування методів та інструментів прийняття господарських рішень.

Тема 4. Невизначеність як першопричина ризику підприємницької діяльності (ЗК11, СК12; ПРН4, ПРН6)

Особливості функціонування підприємств за умов невизначеності. Сутність невизначеності та основні причини її появи. Видова класифікація невизначеності. Урахування чинника невизначеності в управлінні підприємством і засоби її зниження.

Критерії (правила) обґрунтування господарських рішень в умовах невизначеності та їхня характеристика. Матриця прибутків і матриця витрат, особливості їхньої побудови.

Тема 5. Теорія корисності та її застосування у процесах прийняття рішень (ЗКЗ, СК12; ПРН4, ПРН6)

Сутність поняття «корисність». Загальна та гранична корисність. Принципи спадної граничної корисності. Визначення функції корисності. Сутність поняття «лотерея». Головна теорема корисності. Оцінювання схильності/несхильності та байдужості особи, що приймає рішення, до ризику. Детермінований еквівалент корисності. Основні властивості функції корисності. Страхова сума. Премія за ризик. Основні варіанти поведінки особи, що приймає рішення. Етапи побудови функції корисності. Основні характеристики функції корисності. Зростаючі функції корисності з несхильністю до ризику. Зростаючі функції корисності зі схильністю до ризику. Зростаюча функція корисності, яка характеризує байдужість до ризику. Основні етапи побудови функції корисності

Змістовний модуль 2. Ризик під час обґрунтування господарських рішень

Тема 6. Підприємницькі ризики та їх вплив на прийняття господарських рішень (ЗК11, СК12; ПРН4, ПРН6)

Ризик у діяльності суб'єкта господарювання. Сутнісна характеристика ризику. Ризик як економічна категорія. Ризик і невизначеність. Основні риси підприємницького ризику. Чинники впливу на ступінь ризику. Функції ризику в

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б/ОКЗ1 -2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 7

підприємницькій діяльності.

Класифікація підприємницьких ризиків. Характеристика підприємницьких ризиків за сферою їхнього походження та ступенем впливу на результати діяльності підприємств.

Обґрунтування господарських рішень в умовах ризику. Характеристика критеріїв прийняття рішень за умов ризику.

Особливості прийняття рішень у конфліктних ситуаціях. Сутність теорії ігор. Система понять теорії ігор. Чиста та змішана стратегії.

Тема 7. Обґрунтування інвестиційних і фінансових рішень (ЗКЗ, ЗК11, СК12; ПРН4, ПРН6, ПРН11)

Інвестиційні рішення та критерій ефективності їх прийняття. Критерії обґрунтування рішень під час прийняття (вибору) інвестиційного проєкту.

Врахування ризику при обґрунтуванні ставки дисконтування. Коефіцієнт систематичного ризику. Опціональний критерій прийняття рішень. Систематичний ризик і очікувана дохідність компанії.

Сутність фінансових рішень. Портфелі Г. Марковіца і Р. Тобіна. Теорія оптимального портфеля. Формування оптимального портфеля з обмеженої кількості цінних паперів.

Тема 8. Якісне оцінювання підприємницьких ризиків (ЗКЗ, СК12; ПРН4, ПРН6)

Сутність якісного аналізу підприємницьких ризиків. Мета та завдання якісного оцінювання ризиків у системі управління підприємством. Характеристика основних зон ризику та чинників, що їх формують. Класифікація підприємницьких ризиків за сферами прояву. Політичні ризики та їх вплив на діяльність суб'єктів господарювання. Соціальні ризики як наслідок соціального напруження. Адміністративно-законодавчі ризики, пов'язані з невирішеністю правових питань і забезпеченням прав власності. Податкові ризики та їх урахування у підприємницькій діяльності. Виробничі ризики, джерела ризиків у процесі науково-дослідних, постачальницьких і транспортних операцій. Комерційні ризики, пов'язані з реалізацією продукції, співпрацею з контрагентами, непередбаченою конкуренцією. Фінансові ризики, причини виникнення інвестиційних і кредитних ризиків. Методи якісного аналізу ризиків: експертні оцінки, сценарний аналіз, SWOT-аналіз, побудова карти ризиків. Використання результатів якісного оцінювання для розроблення заходів мінімізації ризиків.

Тема 9. Кількісне оцінювання підприємницьких ризиків (ЗКЗ, ЗК11, СК12; ПРН4, ПРН6, ПРН11)

Сутність та завдання кількісного аналізу ризиків у підприємницькій діяльності. Поняття ймовірних втрат і ступеня ризику. Показники абсолютного та відносного вимірювання ризику. Побудова та інтерпретація кривої ризику. Методи кількісного оцінювання ризиків: статистичний, аналітичний, експертно-аналітичний, метод аналогій, імітаційне моделювання (метод Монте-Карло).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б/ОКЗ1 -2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 8

Переваги й недоліки основних методів кількісного аналізу. Кількісне оцінювання ризикованості інвестиційних проєктів: аналіз беззбитковості, аналіз варіабельності прибутку, аналіз чутливості та сценарне прогнозування. Оцінка ризику за допомогою ймовірнісних розрахунків і статистичних показників. Інтерпретація результатів кількісного аналізу ризику для прийняття управлінських рішень

Тема 10. Основи ризик-менеджменту (ЗКЗ, СК12; ПРН4, ПРН11)

Необхідність управління ризиками господарської діяльності. Сутність ризик-менеджменту. Структурна схема ризик-менеджменту. Функції керованої та керуючої підсистем управління ризиками. Відділ з управління підприємницькими ризиками. Процес управління ризиками господарської діяльності на підприємстві та характеристика його етапів.

Основні напрями й методи впливу на ступінь ризику господарювання. Уникнення та компенсація ризику. Збереження та передавання ризику. Хеджування та страхування ризиків. Методи зниження ступеня ризику. Характеристика диверсифікації діяльності підприємства. Модуль «імовірність виникнення втрат/рівень збитків» для пошуку рішення щодо оптимізації ступеня ризику.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б/ОКЗ1 -2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 9

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
МОДУЛЬ 1								
<i>Змістовий модуль 1. Господарські рішення в різних сферах підприємницької діяльності</i>								
Тема 1. Сутнісна характеристика господарських рішень	9	1	3	5	9	1	-	8
Тема 2. Особливості прийняття рішень господарської діяльності	8	1	2	5	9	1	1	7
Тема 3. Методичні основи розроблення та обґрунтування господарських рішень	9	2	2	5	9	1	1	7
Тема 4. Невизначеність як першопричина ризику підприємницької діяльності	9	2	2	5	9	1	1	7
Тема 5. Теорія корисності та її застосування у процесах прийняття рішень	9	2	2	5	9	-	1	8
Модульний контроль 1	1	-	1	-	-	-	-	-
<i>Разом за змістовий модуль 1</i>	45	8	12	25	45	4	4	37
<i>Змістовий модуль 2. Ризик під час обґрунтування господарських рішень</i>								
Тема 6. Підприємницькі ризики та їх вплив на прийняття господарських рішень	9	1	3	5	9	1	-	8
Тема 7. Обґрунтування інвестиційних і фінансових рішень	8	1	2	5	9	1	1	7
Тема 8. Якісне оцінювання підприємницьких ризиків	9	2	2	5	9	1	1	7
Тема 9. Кількісне оцінювання підприємницьких ризиків	9	2	2	5	9	1	1	7
Тема 10. Основи ризик-менеджменту	9	2	2	5	9	-	1	8
Модульний контроль 2	1	-	1	-	-	-	-	-
<i>Разом за змістовий модуль 2</i>	45	8	12	25	45	4	4	37
ВСЬОГО	90	16	24	50	90	8	8	74

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б/ОКЗ1 -2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 10

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
<i>Змістовий модуль 1. Господарські рішення в різних сферах підприємницької діяльності</i>			
1	Тема 1. Сутнісна характеристика господарських рішень	3	-
2	Тема 2. Особливості прийняття рішень господарської діяльності	2	1
3	Тема 3. Методичні основи розроблення та обґрунтування господарських рішень	2	1
4	Тема 4. Невизначеність як першопричина ризику підприємницької діяльності	2	1
5	Тема 5. Теорія корисності та її застосування у процесах прийняття рішень	2	1
Модульний контроль 1		1	-
<i>Змістовий модуль 2. Ризик під час обґрунтування господарських рішень</i>			
6	Тема 6. Підприємницькі ризики та їх вплив на прийняття господарських рішень	3	-
7	Тема 7. Обґрунтування інвестиційних і фінансових рішень	2	1
8	Тема 8. Якісне оцінювання підприємницьких ризиків	2	1
9	Тема 9. Кількісне оцінювання підприємницьких ризиків	2	1
10	Тема 10. Основи ризик-менеджменту	2	1
Модульний контроль 2		1	-
РАЗОМ		24	8

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
<i>Змістовий модуль 1. Господарські рішення в різних сферах підприємницької діяльності</i>			
1	Тема 1. Сутнісна характеристика господарських рішень 1. Аналіз ефективних та неефективних господарських рішень українських підприємств і визначення чинників, що вплинули на їх результативність. 2. Дослідження впливу корпоративної культури на якість прийняття господарських рішень у сучасних компаніях. 3. Порівняльна характеристика моделей прийняття господарських рішень у державному та приватному секторах економіки.	5	8
2	Тема 2. Особливості прийняття рішень господарської діяльності 1. Аналіз застосування поведінкових моделей прийняття рішень у кризових умовах господарювання. 2. Визначення впливу психологічних чинників на процес прийняття господарських рішень менеджерами. 3. Оцінка ролі комунікацій та зворотного зв'язку у забезпеченні ефективності процесу прийняття рішень.	5	7

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09-05.01/073.00.1/Б/ОКЗ1-2025	
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 11	

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
3	Тема 3. Методичні основи розроблення та обґрунтування господарських рішень 1. Аналіз можливостей використання SWOT-аналізу при обґрунтуванні господарських рішень. 2. Порівняння переваг та недоліків експертних і математичних методів розроблення рішень. 3. Розробка прикладу застосування методу «дерево цілей» у процесі обґрунтування рішень підприємства.	5	7
4	Тема 4. Невизначеність як першопричина ризику підприємницької діяльності 1. Визначення основних джерел невизначеності у діяльності підприємств України в сучасних умовах. 2. Аналіз прикладів управлінських рішень, прийнятих за умов невизначеності, та їх наслідків для підприємства. 3. Оцінка способів мінімізації впливу невизначеності на прийняття стратегічних господарських рішень.	5	7
5	Тема 5. Теорія корисності та її застосування у процесах прийняття рішень 1. Аналіз практичного використання теорії корисності у діяльності фінансових та інвестиційних компаній. 2. Дослідження впливу схильності до ризику на поведінку керівників під час прийняття управлінських рішень. 3. Формування функції корисності для керівника, який приймає рішення про впровадження нового продукту.	5	8
Змістовий модуль 2. Ризик під час обґрунтування господарських рішень			
6	Тема 6. Підприємницькі ризики та їх вплив на прийняття господарських рішень 1. Аналіз впливу виробничих, фінансових і ринкових ризиків на стратегічні рішення підприємства. 2. Дослідження практичних прикладів прийняття ризикованих рішень у відомих компаніях та їх результатів. 3. Застосування теорії ігор для обґрунтування управлінських рішень у конфліктних ситуаціях.	5	8
7	Тема 7. Обґрунтування інвестиційних і фінансових рішень 1. Аналіз ефективності інвестиційних рішень підприємств із використанням показників NPV та IRR. 2. Оцінка впливу ризику на вибір інвестиційного портфеля компанії. 3. Дослідження ролі диверсифікації у зниженні фінансових ризиків підприємства.	5	7
8	Тема 8. Якісне оцінювання підприємницьких ризиків 1. Розробка карти ризиків для підприємства з урахуванням галузевої специфіки його діяльності. 2. Аналіз впливу політичних і соціальних ризиків на ефективність діяльності суб'єктів господарювання. 3. Дослідження застосування експертних оцінок у процесі якісного аналізу підприємницьких ризиків.	5	7

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б/ОКЗ1 -2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 12

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
9	Тема 9. Кількісне оцінювання підприємницьких ризиків 1. Розрахунок ступеня ризику підприємства на основі показників варіабельності прибутку. 2. Використання методу Монте-Карло для кількісного оцінювання ризику інвестиційного проєкту. 3. Порівняльна характеристика методів кількісного аналізу ризиків у практиці управління підприємством.	5	7
10	Тема 10. Основи ризик-менеджменту 1. Розробка системи ризик-менеджменту на підприємстві певної галузі. 2. Аналіз прикладів ефективного управління ризиками у міжнародних корпораціях. 3. Оцінка ефективності методів страхування та хеджування ризиків у сучасних бізнес-моделях.	5	8
РАЗОМ		50	74

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б/ОКЗ1 -2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 13

7. Індивідуальні самостійні завдання

Підготовка індивідуального самостійного завдання передбачає створення презентації та доповіді до презентації (вибирається студентом одна тема з наведеного переліку):

1. Обґрунтування вибору оптимальної стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності.
2. Аналіз впливу ризиків на прийняття інвестиційних рішень підприємства.
3. Розроблення алгоритму прийняття господарських рішень за умов обмеженості ресурсів.
4. Оцінка ефективності управлінських рішень у сфері виробництва.
5. Застосування SWOT-аналізу для обґрунтування стратегічних рішень підприємства.
6. Вибір оптимальної форми фінансування інвестиційного проєкту.
7. Методи зниження підприємницьких ризиків у діяльності малого бізнесу.
8. Застосування методу дерева рішень при обґрунтуванні управлінських альтернатив.
9. Аналіз чутливості показників ефективності проєкту до зміни ключових факторів.
10. Оцінка впливу зовнішнього середовища на прийняття господарських рішень підприємства.
11. Обґрунтування рішення щодо впровадження інноваційних технологій на підприємстві.
12. Використання сценарного аналізу для прогнозування наслідків управлінських рішень.
13. Аналіз ризиків під час реалізації зовнішньоекономічних контрактів підприємства.
14. Обґрунтування вибору постачальників на основі багатокритеріальної оцінки ризиків.
15. Оцінка ризиків при формуванні інвестиційного портфеля підприємства.
16. Управління фінансовими ризиками в умовах нестабільного ринку.
17. Визначення рівня невизначеності та ризику під час планування виробничої програми.
18. Розроблення системи заходів зі зниження ризику неплатоспроможності підприємства.
19. Обґрунтування рішень щодо вибору оптимальної структури капіталу підприємства.
20. Методи експертного оцінювання ризиків при прийнятті господарських рішень.
21. Аналіз впливу людського фактора на якість управлінських рішень.
22. Використання теорії корисності при оцінюванні господарських альтернатив.
23. Застосування методів статистичного аналізу для кількісної оцінки

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б/ОКЗ1 -2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 14

ризиків.

24. Розроблення карти ризиків підприємства як інструменту ризик-менеджменту.

25. Обґрунтування рішень щодо диверсифікації діяльності підприємства для мінімізації ризиків.

26. Управління інвестиційними ризиками у будівельній галузі (на прикладі конкретного підприємства).

27. Розроблення заходів з уникнення та компенсації ризиків у комерційній діяльності.

28. Оцінка ефективності страхування як інструменту зниження ризиків підприємства.

29. Застосування методів оптимізації при виборі управлінських рішень у кризових ситуаціях.

30. Практичні аспекти впровадження системи ризик-менеджменту на підприємстві.

СТРУКТУРА ПРЕЗЕНТАЦІЇ

Презентація повинна містити: титульний слайд, слайд зі змістом; основна частина представлена декількома слайдами (мінімум 10 слайдів – без врахування титульного слайду та слайду зі змістом);

ВИМОГИ ДО СТВОРЕННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЇ

1. Титульний слайд презентації. Титульний слайд презентації містить: найменування закладу вищої освіти, де виконана презентація; назва презентації; прізвище, ім'я, по батькові автора; група, курс;

2. Зміст. Короткий зміст подають на другому слайді презентації. Він містить найменування питань, які будуть висвітлені у презентації.

3. Вимоги до оформлення основної частини презентації. Презентація повинна містити не менше 10 слайдів (без врахування титульного слайду та слайду зі змістом) та не більше 20 слайдів, мати науковий стиль, тобто строге оформлення фону слайдів (кольорове оформлення слайдів не забороняється). В презентації повинні бути рисунки, схеми або зображення, таблиці, діаграми (в залежності від тематики).

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ДОПОВІДІ

Доповідь повинна містити:

Титульний аркуш, який містить наступні елементи: найменування вищого навчального закладу, назва доповіді (повинна відповідати назві презентації), прізвище, ім'я, по батькові автора; група, курс, місто та рік.

Зміст (містить найменування питань, які будуть висвітлені у доповіді);

Основна частина (Обсяг доповіді – 10-15 сторінок формату А4 (210x297 мм) набраних українською мовою за допомогою комп'ютерної техніки через 1,5 інтервалу 14 шрифтом Times New Roman)

Список використаних літературних джерел.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б/ОКЗ1 -2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 15

8. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків» використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
ПРН4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.	вербальні методи (лекція, пояснення); наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація); практичні методи (виконання різних видів вправ, практичних завдань); дискусійний метод; метод активного навчання (мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод; методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, підготовка доповідей, підготовка презентацій
ПРН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.	вербальні методи (лекція, пояснення); наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація); практичні методи (виконання різних видів вправ, практичних завдань); дискусійний метод; метод активного навчання (мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод; методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, підготовка доповідей, підготовка презентацій
ПРН11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.	вербальні методи (лекція, пояснення); наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація); практичні методи (виконання різних видів вправ, практичних завдань); дискусійний метод; метод активного навчання (мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод; методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, підготовка доповідей, підготовка презентацій

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів

Результат навчання	Методи контролю
ПРН4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.	усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання; перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ; експрес-тестування; перевірка виконання та захист індивідуальних завдань; перевірка виконання завдань модульного контролю;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б/ОКЗ1 -2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 16
Результат навчання		Методи контролю		
		екзамен		
ПРН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.		усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання; перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ; експрес-тестування; перевірка виконання та захист індивідуальних завдань; перевірка виконання завдань модульного контролю; екзамен		
ПРН11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.		усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання; перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ; експрес-тестування; перевірка виконання та захист індивідуальних завдань; перевірка виконання завдань модульного контролю; екзамен		

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає:

- поточний, модульний та підсумковий контроль – для здобувачів денної форми здобуття вищої освіти;
- поточний та підсумковий контроль – для здобувачів заочної форми здобуття вищої освіти.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі тестування.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б/ОКЗ1 -2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 17

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Для здобувача денної форми здобуття вищої освіти	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного або підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100
Для здобувача заочної форми здобуття вищої освіти	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	45	45
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань ²	15	15
Разом за виконання завдань поточного контролю	60	60

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	15	15
Участь у дискусії, робота в групах	10	10
Виконання тестових завдань	10	10
Виконання та захист практичних завдань, вправ, кейсів	10	10
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	45	45

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять протягом семестру може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$P_{\text{НЗ}} = \sum (P_i \times BK_i) \times K_{\text{НЗ}}, \quad (1)$$

де $P_{\text{НЗ}}$ – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

P_i – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання i -го виду

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б/ОКЗ1 -2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 18

робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

BK_i – ваговий коефіцієнт за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

$K_{НЗ}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти денної форми здобуття вищої освіти	Кількість балів за семестр
Виконання завдань модульного контролю 1	20
Виконання завдань модульного контролю 2	20
Разом за виконання завдань модульного контролю	40

Якщо здобувач денної форми здобуття вищої освіти виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, склав модульний контроль і набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач денної форми здобуття вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, і набрав 60 балів або більше та бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

У здобувача заочної форми здобуття вищої освіти семестрова оцінка за вивчення навчальної дисципліни формується як сума кількості балів за поточний контроль і кількості балів за підсумковий контроль.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, і за поточний контроль у сумі набрав 36 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 25–35 балів, він отримує право за власною заявою опанувати окремі теми

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б/ОКЗ1 -2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 19

(змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 24 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F	Незадовільно	0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б/ОКЗ1 -2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 20

11. Глосарій

№	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Альтернатива	Alternative
2	Аналіз варіабельності	Variability analysis
3	Господарське рішення	Managerial decision
4	Дерево рішень	Decision tree
5	Ефективність рішення	Decision effectiveness
6	Імовірність	Probability
7	Інвестиційне рішення	Investment decision
8	Кількісне оцінювання ризику	Quantitative risk assessment
9	Коефіцієнт систематичного ризику	Beta coefficient
10	Контроль виконання рішень	Decision implementation control
11	Невизначеність	Uncertainty
12	Обґрунтування рішення	Decision justification
13	Оптимальне рішення	Optimal decision
14	Очікуваний результат	Expected value
15	Підприємницький ризик	Business risk
16	Політичний ризик	Political risk
17	Ризик	Risk
18	Ризик-менеджмент	Risk management
19	Сценарний аналіз	Scenario analysis
20	Страхова премія (премія за ризик)	Risk premium
21	Ступінь ризику	Risk level
22	Теорія ігор	Game theory
23	Теорія корисності	Utility theory
24	Фінансове рішення	Financial decision
25	Функція корисності	Utility function

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б/ОКЗ1 -2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 21

12. Рекомендована література

Основна література

1. Калініченко З.Д. Ризик-менеджмент: навчальний посібник для здобувачів спец. 051 «Економіка» та 073 «Менеджмент». Дніпро: ДДУВС, 2021. 224 с. URL: <https://er.dduvs.edu.ua/handle/123456789/5854>.
2. Кібік О., Слободянюк О., Кузнецова Л. Ризик-менеджмент: навч.-метод. посібник. Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». Одеса: Фенікс, 2024. 84 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/72e0b2b3-f60a-41fc-a00d-8deaf4afbf6c/content>.
3. Кравченко М.О., Бояринова К.О., Копішинська К.О. Управління ризиками: навчальний наочний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент». Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2021. 432 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/43528>.
4. Полінкевич О.М., Волинець І.Г. Обґрунтування управлінських рішень та оцінювання ризиків: навч. посіб. Луцьк: ВежаДрук, 2023. URL: https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2023-12/Посібник%20ОУРОР_Полінкевич_Волинець_онлайн%20з%20обкладинкою%20готовий.pdf.
5. Стешенко О.Д. Ризикологія: навчальний посібник. Харків: УкрДУЗТ, 2019. 180 с. URL: <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/2224/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>.

Допоміжна література

1. Балджи М.Д., Карпов В.А., Ковальов А.І., Костусєв О.О., Котова І.М., Сментина Н.В. Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків: Навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, 2013. 670 с.
2. Василенко В.А. Теорія і практика розробки управлінських рішень: навч. посіб. К. ЦУЛ, 2015. 420 с.
3. Герасимчук Н.А., Мірзоева Т.В., Томашевська Т.В. «Обґрунтування господарських рішень і оцінка ризиків». Навчальний посібник. Видання 2-ге. Київ. ЦП «Компринт», 2018. 597 с.
4. Гірняк О.М., Лазановський П.П. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків. Львів. Українська академія друкарства, 2019. 268 с.
5. Донець Л.І. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків: навчальний посібник для студентів ВНЗ. К.: Центр учбової літератури, 2012. 472 с.
6. Кондрашихін А.Б., Пепа Т.В. Теорія та практика підприємницького ризику: навч. посіб. К. ЦУЛ, 2019. 224 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б/ОКЗ1 -2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 22

7. Полінкевич О.М., Волинець І.Г. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків: навч. посіб. Луцьк. ВежаДрук, 2018. 336 с.

8. Посилкіна, О.В., Деренська Я.М. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків: навч. посіб. Х.: НФаУ, 2018. 197 с.

9. Рогащ С.М., Мірзосєва Т.В., Герасимчук Н.А., Томашевська О.А. Економічні і фінансові ризики. Підручник. Київ. ЦП Компринт, 2022. 438 с.

10. Семенова К. Д. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків: Навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2013. 194 с.

11. Сорока П.М., Сорока Б.П. Аналіз, моделювання та управління ризиками: Навч. посіб. К.: Університет «Україна», 2015. 270 с.

12. Сотник А.А. Діагностика ефективності комерційної діяльності мережевого ритейлу України. Економіка та суспільство. 2024. (63). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-45>.

13. Сотник А.А. Діагностика бізнес-потенціалу підприємства. Наукове видання Державного університету «Житомирська політехніка»: Серія «Економіка, управління та адміністрування». 2022. Вип. 4 (102). С. 77-83.

14. Ткачук Г.Ю., Виговський В.Г., Ренчковська В.Л. Ризик-менеджмент в системі управління підприємством. Інфраструктура ринку. Електронне фахове видання. 2022. № 63. С. 88-92. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/63_2022/19.pdf.

15. Ткачук, А.Ю., Біляк, Т.О., Виговський, В.Г. Розуміння природи криз та ризиків у процесі забезпечення ефективності управління підприємством. Економіка, управління та адміністрування. 2023. Вип. 1(103). С. 70-75.

16. Tkachuk, H., Burachek, I., Vyhovskyi, V., Sotnyk, A., Tsaruk, I. Analysis of the financial derivatives for risk management in the context of financial market instability. Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series "Economics". 2024. Vol.11(4), 81-92 pp.

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Верховна рада України. Офіційний сайт. URL: <https://www.rada.gov.ua>.
2. Державна служба статистики України. Офіційний сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Міністерство фінансів України. Офіційний сайт. URL: <https://www.mof.gov.ua>.
4. Національний банк України. Офіційний сайт. URL: <https://www.bank.gov.ua>.
5. Урядовий портал. Офіційний сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua>.